

RIGSADVOKATEN

Rigsadvokatens
beretning 2014

Behandling af klager
over politiet i Grønland

2014

Rigsadvokatens
beretning 2014

Behandling af klager
over politiet i Grønland

2014

Rigsadvokatens beretning 2014

Behandling af klager over politiet i Grønland

Publikationen kan hentes på Rigsadvokatens hjemmeside

<http://www.anlagemyndigheden.dk>

ISBN 978-87-994753-2-2 (Internet)

Layout: Rumfang 15064-72

ISSN 1601-4138

Indholdsfortegnelse

Forord	5
1. Almindelig virksomhed i 2014.	6
1.1 Indledning.....	6
2. Sagsstatistik og konkrete klagesager	8
2.1 Statistik over indkomne politiklagenævns-sager	8
2.2 Statistik over afgjorte og verserende politiklagenævns-sager	8
2.2.1 Statistik over afgjorte adfærdssager	9
2.2.2 Statistik over afgjorte kriminalsager	10
2.3 Statistik over sager afgjort af Rigsadvokaten	11
3. Gennemgang af konkrete sager	12
3.1 Lovens kapitel 2 – adfærdsklager	12
3.2 Lovens kapitel 3 – kriminalsager	16
3.3 Undersøgelser omfattet af § 17, stk. 2	18
3.4 Sager behandlet af Rigsadvokaten	19
Politiklagenævnet i Grønlands delberetning 2014	22
Stikordsregister	24
Sagsregister	27
Bilag	28
Bilag 1: Politiklagenævnet i Grønlands medlemmer pr. 19. marts 2014	28

Forord

Til Grønlands Landsting, Folketinget og justitsministeren

Efter § 33 i lov nr. 905 af 16. december 1998 om behandling af klager og kriminalsager vedrørende politipersonale i Grønland skal Rigsadvokaten afgive en årlig beretning om behandlingen af de sager, der er nævnt i lovens kapitel 2 og 3. Det drejer sig om behandlingen af klager over politipersonalets adfærd i tjenesten, behandlingen af kriminalsager imod politipersonale samt undersøgelser af tilfælde, hvor en person er afgået ved døden eller er kommet alvorligt til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt.

I overensstemmelse hermed afgiver jeg herved beretning for året 2014.

I beretningen er medtaget Politiklagenævnet i Grønlands delberetning.

København, marts 2017

Ole Hasselgaard

1. Almindelig virksomhed i 2014

1.1 Indledning

Politiklagenævnssordningen i Grønland trådte i kraft den 1. januar 2000, og Rigsadvokaten har siden afgivet en årlig beretning om behandling af politiklagenævnsager i Grønland. De tidligere beretninger er tilgængelige på anklagemyndighedens hjemmeside www.anklagemyndigheden.dk. Beretningerne for 2000, 2001 og 2002 indeholder en detaljeret gennemgang af det regelsæt, som ordningen bygger på, og en beskrivelse af politiets og anklagemyndighedens organisation og opgaver. Lov nr. 905 af 23. december 1998 om behandling af klager og kriminalsager vedrørende politipersonalet i Grønland med tilhørende bekendtgørelser og cirkulærer er optrykt i bilagsdelen til disse beretninger.

Ved lov nr. 305 af 30. april 2008, der trådte i kraft den 1. januar 2010, blev der vedtaget en ny retsplejelov for Grønland. Reglerne om behandling af klager og kriminalsager vedrørende politipersonalet i Grønland er dog fortsat reguleret særskilt i loven fra 1998.

I den nu foreliggende beretning er der foretaget en gennemgang af udvalgte politiklagenævnsager fra 2014. Herudover indeholder beretningen sagsstatistik over de konkrete sager.

2. Sagsstatistik og konkrete klagesager

2.1 Statistik over indkomne politiklagenævnsager

Der er i 2014 indkommet 15 politiklagenævnsager mod 11 sager i 2013. Der er herudover iværksat én undersøgelse efter bestemmelsen i § 17, stk. 2, som omhandler sager, hvor personer er afgået ved døden eller er kommet alvorligt til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt.

Tabel 1. Indkomne politiklagenævnsager hos politimesteren¹

Indkomne politiklagenævnsager i	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Klager over politipersonalets adfærd	9	12	8	6	9	8	8	10
Kriminalsager mod politipersonale ²⁾	14(4)	14(0)	10(1)	11(7)	8(1)	7(3)	3(1)	5(0)
Undersøgelser efter § 17, stk. 2	1	3	3	1	1	1	1	1
I alt sager omfattet af ordningen	24	29	21	18	18	16	12	16

Note:

1) Indkomne politiklagenævnsager hos Rigsadvokaten, se tabel 7

2) Færdselsager er anført i parentes.

2.2 Statistik over afgjorte og verserende politiklagenævnsager

Politimesteren i Grønland har i 2014 afgjort 14 politiklagenævnsager, hvilket er det samme antal som i 2013.

Tabel 2. Afgjorte politiklagenævnsager

Afgjort i	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Klager over politipersonalets adfærd	11	16	9	9	9	4	8	8
Kriminalsager mod politipersonale ¹⁾	5(3)	18(2)	13(0)	8(4)	7(1)	11(3)	5(3)	5(0)
Undersøgelser efter § 17, stk. 2	2	1	2	2	2	1	1	1
I alt omfattet af ordningen	18	35	24	19	18	16	14	14

Note:

1) Færdselsager er anført i parentes.

Ved årets udgang i 2014 verserede der 11 politiklagenævnsager ved Politimesteren i Grønland mod 13 sager i 2013.

Tabel 3. Verserende politiklagenævnsager pr. 31. december

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Adfærdsklager	10	9	8	6	10	9	6
Kriminalsager ¹⁾	11	7(1)	11(4)	10(2)	8(3)	3	4(0)
Undersøgelser efter § 17, stk. 2	2	2	2	1	1	1	1
I alt	23	18	21	17	19	13	11

1) Færdssager er anført i parentes.

2.2.1 Statistik over afgjorte adfærdssager

Statistikken over afgjorte *adfærdssager* indeholder oplysninger om, i hvilket omfang klagerne er forligt i politidistriktet (notissager), tilbagekaldt eller afvist. Endvidere indeholder statistikken oplysninger om, i hvilket omfang der har været sager, hvor der enten har været grundlag for at kritisere den enkelte polititjenestemand og/eller "systemet" eller grundlag for i øvrigt at beklage forholdet.

Der er i 2014 afgjort i alt 8 adfærdssager. I 5 af disse sager blev klagen afvist som ubegrundet, i 2 sager blev der fundet grundlag for kritik, mens 1 sag blev afgjort som notissag. En enkelt afgørelse blev påklaget til Rigsadvokaten. Sagen er omtalt i [afsnit 3.4](#).

Tabel 4. Afgjorte adfærdssager

Afgjorte adfærdssager i	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Klagen forligt i politidistriktet ¹⁾	0	0	1	1	0	2	1	1
Klagen tilbagekaldt	0	2	0	0	0	0	0	0
Klagen afvist som ubegrundet ²⁾	8	12	6	7	7	2	6	5
Ej kritik, men forholdet beklaget ³⁾	2	1	2	1	1	0	0	0
Grundlag for kritik ⁴⁾	0	1	0	0	0	0	0	2
Systemkritik ⁵⁾	0	0	0	0	0	0	0	0
Andet ⁶⁾	1	0	0	0	1	0	1	0
I alt	11	16	9	9	9	4	8	8

Noter:

- 1) Notissager.
- 2) Gruppen omfatter bl.a. sager, der er grundløse, sager hvor undersøgelsen ikke har underbygget klagen, og sager hvor der er modstridende oplysninger ("uafgjort").
- 3) Gruppen omfatter sager, hvor forholdet er beklaget over for klager, selvom der ikke har været grundlag for kritik af polititjenestemandens adfærd.
- 4) Gruppen omfatter sager, hvor der er udtalt kritik af polititjenestemandens adfærd.
- 5) Gruppen omfatter bl.a. sager, hvor der er udtalt kritik af tilrettelæggelsen af generelle procedurer.
- 6) Gruppen omfatter bl.a. sager, hvor sagen er blevet henlagt eller afvist som forældet.

2.2.2 Statistik over afgjorte kriminalsager

Statistikken over afgjorte *kriminalsager* indeholder oplysninger om, i hvilket omfang anmeldelsen er afvist uden realitetsbehandling, samt i hvilket omfang efterforskningen er indstillet eller påtale er opgivet.

Der er afgjort 5 kriminalsager i 2014. I 1 sag blev anmeldelsen afvist, mens efterforskningen blev indstillet i 4 sager, herunder blev der i en af disse sager udtalt kritik af en polititjenestemands adfærd, men der fandtes ikke grundlag for taltalerejsning. Sagen er omtalt i [afsnit 3.4](#).

Tabel 5. Afgjorte kriminalsager

Afgjorte kriminalsager i	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Anmeldelsen afvist ¹⁾	0	2	3	1	1	0	1	1
Efterforskning indstillet/ påtale opgivet ²⁾³⁾	3(2)	11	9	4(1)	2	7	3(3)	4
Tiltalegrundlag ⁴⁾	1(1)	2	(2)1	3(3)	4(1)	3(2)	1	0
Andet ⁵⁾	1	3	0	0	0	1	0	0
I alt	5(3)	18(2)	13(0)	8(4)	7(1)	11(2)	5(3)	5(0)

Noter:

1) Afvisning efter retsplejelovens § 337, stk. 2.

2) Færdselsager er anført i parentes.

3) Gruppen omfatter både sager, hvor efterforskning er indstillet efter retsplejelovens 338, stk. 3 (ikke-sigtede personer), og sager hvor påtale er opgivet efter retsplejelovens § 312 (sigtede personer).

4) Gruppen omfatter sager, hvor der er rejst tiltale, udsendt bødeforelæg eller meddelt advarsel.

5) Gruppen omfatter bl.a. sager, der er tilbagekaldt, bagatelsager (færdselsager) m.v.

Der er i 2014 truffet afgørelse i én sag, der er behandlet efter § 17, stk. 2 (undersøgelser hvor en person er afgået ved døden eller er kommet alvorlig til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt). Den pågældende sag er nærmere beskrevet i [afsnit 3.3](#) i beretningen for 2013.

Tabel 6. Afgjorte undersøgelsessager efter § 17, stk. 2

Afgjorte sager efter § 17, stk. 2 i	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Efterforskningen indstillet	2	1	2	2	0	1	1	1
Andet	0	0	0	0	2	0	0	0
I alt	2	1	2	2	2	1	1	1

2.3 Statistik over sager afgjort af Rigsadvokaten

Rigsadvokaten har i 2014 behandlet én klage over politimesterens afgørelse. Sagen er omtalt i [afsnit 3.4](#).

Der er i beretningsåret ikke indkommet kriminalsager til behandling i 1. instans hos Rigsadvokaten.

Table 7. Fordelingen af indkomne politiklagenævnsager hos Rigsadvokaten

Sag indkommet i	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sagen påklaget af								
– <i>polititjenestemanden</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
– <i>borgeren</i>	0	1	1	0	0	0	0	1
– <i>politiklagenævnet</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Sager behandlet af Rigsadvokaten								
i 1. instans	2	3	0	0	0	1	0	0
I alt	2	4	1	0	0	1	0	1

3. Gennemgang af konkrete sager

Gennemgangen af konkrete sager har til formål at belyse nogle typiske sager, der er behandlet i 2014.

3.1 Lovens kapitel 2 – adfærdsklager

Politimesteren har i 2014 afgjort 8 klager over politipersonalets adfærd i tjenesten, jf. afsnit 2.2.1. En af disse klager er behandlet som notitssag. Der er i dette afsnit beskrevet 5 adfærdssager.

Eksempel 1

Klage over henvendelse til 17-årig pige via sociale medier

(55PM-00173-00004-14)

En 17-årig K indgav klage over en politiassistent P, idet P og en anden politimand i tjenstemæssig sammenhæng var mødt op på en adresse, hvor K en tidlig morgen var til fest. P havde i den forbindelse udspurgt K omkring en mobiltelefon, der var blevet stjålet. Kort tid efter politiforretningen henvendte P sig til K via hendes Facebook-profil, idet P blandt andet udtalte, at han ville komme og feste med K. K opfattede P's henvendelse som krænkende.

Det fremgik af K's Facebook-profil, at P havde spurgt K, om K festede, og hvad K lavede. P havde derudover oplyst, at han snart havde fri og ville feste med K. Senere havde P skrevet til K, at det bare var for sjov.

P bekræftede forløbet, men oplyste samtidig, at han kendte K i forvejen, idet hun havde været veninde med P's datter. P kunne også bekræfte, at han havde truffet K den pågældende morgen, da han udførte en politiforretning sammen med en kollega vedrørende en anmeldelse om en stjålet mobiltelefon. P forklarede, at han spurgte K, om hun vidste, hvor den stjålne mobiltelefon var, da han forinden havde overhørt, at K havde talt med andre tilstedeværende om mobiltelefonen. P bekræftede, at han efterfølgende havde rettet henvendelse via Facebook til K og oplyste, at hans oprindelige intention med henvendelsen var at spørge K til den omtalte mobiltelefon, hvilket han dog var kommet bort fra igen. P beklagede det passerede, idet han var ked af, at K havde opfattet hans henvendelse som krænkende, ligesom P oplyste, at hans intention på ingen måde havde været at lægge an på K.

Politimesteren fandt ikke anledning til at udtale kritik af P's første henvendelse.

delse til K vedrørende en stjålen mobiltelefon, idet det herved blev lagt til grund, at P havde en anledning til at spørge K til mobiltelefonen, idet P netop havde overhørt K tale med andre om telefonen.

Politimesteren fandt imidlertid, efter at Politiklagenævnet havde tilkendegivet sin opfattelse, at det måtte anses som kritisabelt, at P i tjenesten havde rettet henvendelse af privat karakter til en mindreårig pige via et socialt medie uden at have nogen tjenstlig anledning hertil og på en måde, hvor hans hensigt kunne misforstås, således som det var sket.

Politiklagenævnet var således enig i afgørelsen.

P blev i 2015 meddelt en irettesættelse af Rigspolitichefen i anledning af det passerede.

Klage over beskyldninger fremsat mod tidligere sigtet

(55PM-00173-00009-12)

En borger K klagede over, at politiassistent P under en koncert skulle have råbt "røver, røver" til K, ligesom P efterfølgende skulle have udtalt, at han kaldte K for "røver" på grund af nogle tidligere sager hos politiet. K oplyste, at hun forstod P's udtalelse på den måde, at han henviste til en tidligere sag, hvor K var blevet sigtet for indsmugling af hash til Grønland.

P udtalte til sagen, at han hverken kendte K eller den sag, som K henviste til i sin klage. P nægtede derudover at have råbt beskyldninger efter K.

På den baggrund anmodede Politimesteren K om at fremkomme med eventuelle bemærkninger til P's forklaring til sagen. Politimesteren modtog ingen bemærkninger og afviste på den baggrund klagen under henvisning til P's forklaring til sagen.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

Eksempel 2

Klage over magtanvendelse i forbindelse med anholdelse

(55PM-00173-00007-13)

Politiassistent P anholdt og sigtede en bilist K for overtrædelse af færdselsloven ved at have anvendt en mobiltelefon under kørslen.

K klagede efterfølgende over P's adfærd i forbindelse med anholdelsen. K forklarede blandt andet, at P pludselig smed K på jorden og vred hans arm om på ryggen. K blev herefter iført håndjern og smidt ind i en patruljevogn. K klagede endvidere over, at P havde råbt ad ham i forbindelse med anholdelsen og igen senere under afhøring på politistationen.

P forklarede til sagen, at K kaldte P for en idiot og et røvhul, ligesom han i øvrigt nægtede at blive på stedet under politiforretningen. På den baggrund

Eksempel 3

foretog P anholdelse af K, som gjorde modstand, hvorfor anholdelsen måtte foretages med den fornødne magt. P forklarede endvidere, at han muligvis havde talt højt og meget bestemt til K, men at dette skyldtes, at K var meget ophidset.

K reagerede ikke på en partshøring i anledning af oplysninger fra P.

Politimesteren indstillede herefter, at efterforskningen skulle indstilles i medfør af retsplejelovens § 338, stk. 3 idet der ikke ved undersøgelsen af forholdet var tilvejebragt oplysninger, der kunne støtte klagen. Politimesteren fandt herunder ikke grundlag for at antage, at der under anholdelsen var anvendt unødigt magt eller upassende sprogbrug fra P's side.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

Eksempel 4

Klage over utilbørlig adfærd over for en 15-årig

(55PM-00173-00003-13)

K klagede over, at politiassistent P under tjenesten bl.a. skulle have spurgt K "om hun vil være med til noget frækt", ligesom P udleverede sit visitkort til K, mens han spurgte, om "ikke hun ville kysse ham på læberne eller kinden". K klagede endvidere over, at P ved en anden lejlighed skulle have tilbudt K, at hun bare kunne ringe, hvis hun havde brug for noget – så skulle P hjælpe hende.

P havde efterfølgende kontaktet K og sagt: "jeg er ked af det – ikke også".

P forklarede, at han havde et helt normalt arbejdsmæssigt forhold til K, der arbejdede ved en samarbejdspartner. Han havde herunder snakket med K og lavet lidt sjov, herunder muligvis anvendt frække ord. P bekræftede endvidere, at han havde givet K sit visitkort. Det var dog alene for at give K muligheden for at kontakte politiet, herunder P, hvis hun skulle få brug for det. P nægtede, at han skulle have spurgt K, om "hun ville være med til noget frækt", om "hun ville kysse ham på læberne", og at "hun skulle ringe til ham".

Politimesteren lagde ved sin afgørelse til grund, at P i forbindelse med en arbejdsmæssig episode i spøg havde anvendt " frække ord" over for K, og at han i forlængelse heraf havde udleveret sit visitkort til K, hvilket havde afstedkommet, at K havde oplevet episoden som upassende og ubehagelig.

På baggrund af det samlede hændelsesforløb udtalte politimesteren, efter at Politiklagenævnet havde tilkendegivet sin opfattelse, kritik af P's adfærd. Politimesteren lagde vægt på, at P, på baggrund af K's alder på tidspunktet for episoden og den store aldersforskel imellem P og K, burde have indset, at udleveringen af visitkortet i forlængelsen af episoden, hvor der blev brugt

“frække ord”, kunne forstås som en upassende tilnærmelse til K. P burde også have gennemtænkt, hvordan episoden kunne opfattes af en 15-årig pige.

Politiklagenævnet var således enig i afgørelsen.

P blev i 2015 meddelt en irettesættelse af Rigspolitichefen i anledning af episoden.

Klage over politiets magtanvendelse

(55PM-00173-00001-14)

En borger B indgav en klage over en anholdelse. Det fremgik af klagen, at borgeren var blevet anholdt, idet han på en p-plads havde slået på taget af en patruljevogn, hvorefter han havde indladt sig i diskussion med to polititjenestemænd P1 og P2. B anførte bl.a., at hans klage vedrørte magtmisbrug og mangel på situationsfornemmelse, idet P1 og P2 ikke havde kunne dæmpe situationen, men tværtimod virkede optrappende og aggressive. B oplyste derudover, at han var blevet truet med at blive anholdt og efterfølgende truet med detentionsanbringelse, ligesom han var blevet presset til at afgive en tilståelse.

P1 og P2 oplyste, at B på baggrund af hændelsesforløbet på p-pladsen blev sigtet, anholdt og indtransporteret til politistationen. B blev herefter hensat i detentionen, hvorfra han senere blev udtaget til afhøring og sigtelse for overtrædelse af politivedtægten. Kort efter blev han løsladt.

Da B ikke kunne vedtage bødeforlægget, blev sagen indbragt for kredsretten.

Kredsretten afsagde efterfølgende dom i sagen. Det fremgik blandt andet af dommens præmisser, at det *“under sagen er ubestridt, at tiltalte [B] har slået på patruljevognen. Vidnerne [P1] og [P2] forklarede begge, at tiltalte trods gentagne advarsler ikke efterkom politiets anvisninger om at dæmpe sig. Tiltalte fortsatte sin optræden på politistationen efterfølgende og fortsat ikke efterkom deres anvisning, hvorfor tiltalte blev anbragt i detentionen.*

Retten fandt [det] derved bevist, at tiltaltes optræden har været af en sådan karakter, at den, også inden anholdelsen, var egnet til at forstyrre den offentlige orden. Tiltaltes støjende og fornærmende optræden var dermed egnet til at forstyrre den offentlige orden, hvorved tiltalte overtrådte politivedtægten for [X-kommune].”

Politimesteren afviste herefter klagen, idet der ikke var anledning til at antage, at der fra P1’s eller P2’s side var udvist kritisabel adfærd.

Politimesteren fandt således, at der ikke var udvist en kritisabel adfærd i forbindelse med P1’s og P2’s vejledning til B under politiforretningen om

Eksempel 5

betingelserne for, hvornår der kan foretages anholdelse, herunder at anholdelse af B kunne anses for nødvendig for at hindre yderligere overtrædelser af politivedtægten.

Politimesteren bemærkede endvidere, at selv hvis den kunne lægges til grund, at P1 og P2 aggressivt og meget bestemt havde vejledt B om, at en fortsat overtrædelse af politivedtægten kunne føre til anholdelse og indbringelse på politistationen, ville dette ikke nødvendigvis have givet anledning til at udtale kritik. Vurderingen heraf ville bero på en konkret vurdering af polititjenestemændenes adfærd sammenholdt med den situation, der havde givet anledning til polititjenestemandens adfærd.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

3.2 Lovens kapitel 3 – kriminalsager

Efter bestemmelsen i § 17, stk. 1, iværksætter politimesteren efter anmeldelse eller af egen drift efterforskning, når der er en rimelig formodning om, at politipersonale i tjenesten har begået en kriminel handling.

Efterforskningen iværksættes i almindelighed på grundlag af en anmeldelse fra en borger. Politimesteren indleder imidlertid også en efterforskning, når politiet bliver bekendt med oplysninger om et formodet kriminel forhold.

Der er afgjort 5 kriminalsager i 2014, jf. [afsnit 2.2.2](#).

Der er i dette afsnit beskrevet 2 sager, hvor efterforskningen er iværksat på grundlag af en anmeldelse fra en borger.

Eksempel 1

Anmeldelse om blufærdighedskrænkelse

(55PM-00174-00001-12)

En kvinde, B, anmeldte en politiassistent, P, for at have befølt hende på lår og balder. B oplyste, at hun havde mødt P, mens han var i tjeneste, og at P havde tilbudt hende at sove hos ham, idet hun havde låst sig ude.

B trak efterfølgende anmeldelsen tilbage, idet hun havde en meget ringe erindring om, hvad der var passeret.

P bekræftede, at B havde sovet hos ham. P oplyste, at han havde truffet B under en patrulje, og at han havde vurderet, at det ikke var forsvarligt at efterlade hende, idet hun ikke havde nogen steder at gå hen, ligesom hun ikke kunne komme ind hjemme hos sig selv.

Efterforskningen blev indstillet, idet der ikke var rimelig formodning om, at et kriminelt forhold var begået.

Politimesteren bemærkede, at det ikke var hensigtsmæssigt, at politiassistenten havde tilbudt B, at hun kunne overnatte på hans bopæl.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

Anmeldelse af hashfund hos tidligere polititjenestemand

(55PM-00174-00003-14)

Politimesteren i Grønland modtog fra en anmelder en pengekasse indeholdende en mindre mængde hash i en plasticpose samt personlige papirer tilhørende en tidligere polititjenestemand, P. Kassen blev fundet af anmelder i forbindelse med en flytning.

P, der havde haft orlov fra politiet i over 10 år, havde indtil sin orlov gjort tjeneste som hundefører.

P forklarede, at han måtte have fået udleveret hashen til træning af sin politihund og glemt at tilbagelevere den ved sin orlovs påbegyndelse.

Ved besigtigelse af plasticposen med hash kunne det ses, at der i plastikken var mange små perforeringer, der kunne stamme fra hundebid/tænder. Ved besigtigelse af hashen fremstod den gammel og nærmest lugtfri.

Politimesteren lagde til grund, at hashen var udleveret til P til træning af dennes politihund, og at det var en fejl, at hashen ikke var blevet tilbageleveret ved P's orlov.

Da der ikke var en rimelig formodning om, at et kriminelt forhold var begået, blev efterforskningen indstillet. Politimesteren udtalte i den forbindelse, at P's besiddelse af hashen var uhensigtsmæssig.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

Eksempel 2

3.3 Undersøgelser omfattet af § 17, stk. 2

Der er i 2014 afgjort én sag efter lovens § 17, stk. 2, som vedrører sager, hvor en person er afgået ved døden eller er kommet alvorligt til skade som følge af politiets indgriben, eller mens den pågældende var i politiets varetægt. Sagen er omtalt i Rigsadvokatens beretning om behandling af klager over Politiet i Grønland 2013.

Herudover er der i 2014 indgået én sag vedrørende lovens § 17, stk. 2, som er afgjort i 2015. Sagen er omtalt nedenfor.

Eksempel 1

Politiets afgivelse af skud mod en borger

(55PM-00175-00001-14)

Politimesteren i Grønland modtog en anmeldelse om husspektakler, og der blev sendt en patrulje til stedet. Ved politiets ankomst kunne betjentene konstatere, at en borger B stod med to knive i hænderne.

B reagerede på politiets tilstedeværelse ved at indtage en positur, som P1 opfattede, som om B havde til hensigt at gå til angreb. B kom samtidig med flere vredesudbrud, der var svære at forstå.

B blev flere gange råbt an og anmodet om at lægge knivene fra sig, uden at B dog reagerede på patruljens henvendelser. P1 traf derefter tjenestepistolen, og efter flere anråb afgav P1 et varselsskud mod loftet, som B ignorerede.

Efter varselsskuddet, og da B fortsat stod i en positur, som P1 opfattede som truende, skød P1 på kort afstand B i benet. Da B fortsat ikke reagerede, skød P1 endnu en gang B i benet, hvorefter B lagde sig ned, og anholdelsen kunne gennemføres. Politiet ydede førstehjælp og tilkaldte en ambulance.

Politimesteren indledte herefter en undersøgelse efter § 17, stk. 2, i lov om behandling af klager og kriminalsager vedrørende politipersonale i Grønland.

B var på grund af beruselse ikke i stand til at huske, hvad der var sket.

Politimesteren lagde til grund, at P1 ved skudafgivelsen havde vurderet, at det var nødvendigt at anvende skydevåben for at afværge et overhængende angreb på ham selv eller andre tilstedeværende. Det blev endvidere lagt til grund, at P1 havde anvendt tjenestepistolen efter en vurdering af, at der hen-set til situationens alvor ikke var mulighed for at anvende andre og mindre indgribende magtmidler.

Politimesteren lagde herefter til grund, at betingelserne for skudafgivelse i henhold til skudreglementet var til stede, og at skudafgivelse imod benene måtte anses for at være en proportional magtanvendelse, der ikke gik ud over, hvad der under hensyn til det overhængende angrebs farlighed, angriberens

person og det angrebne retsgodes betydning, var proportionelt i den konkrete situation.

Politimesteren lagde ved vurderingen også vægt på, at det på baggrund af de lægelige oplysninger i sagen kunne lægges til grund, at manglende behandlingsmuligheder var en medvirkende årsag til, at følgeskaderne efter skuddene udviklede sig til, at det var nødvendigt at amputere B's ben.

Politimesteren henlagde herefter sagen, idet der ikke var formodning om, at politiet havde handlet uhensigtsmæssigt eller forkert i situationen.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

3.4 Sager behandlet af Rigsadvokaten

Der er i kapitel 5 i lov om behandling af klager og kriminalsager vedrørende politipersonale i Grønland indsat regler om Rigsadvokatens behandling af adfærdsklager og kriminalsager vedrørende politimesteren eller politipersonale, som gør tjeneste ved politimesterembedet (embedets juridiske personale og et mindre antal polititjenestemænd, der gør tjeneste i politimesterembedets sekretariat). Rigsadvokaten har efter loven også mulighed for at bemyndige en statsadvokat til at foretage efterforskningen i disse sager, men har indtil videre valgt selv at behandle sådanne sager.

Rigsadvokaten har i 2014 ikke modtaget sager til behandling i 1. instans.

Rigsadvokaten har modtaget én klage over politimesterens afgørelser i beretningsåret. Sagen er omtalt nedenfor.

Politimands samleje på kontor med tilbageholdt mands ægtefælle anset for meget kritisabel

(55PM-00174-00001-14 og RA-2014-362-0008)

En mandlig borger, B1, og dennes ægtefælle, B2, anmeldte en chargeret polititjenestemand, P, for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og blufærdighedskrænkelser. B2 klagede efterfølgende også over P's adfærd i tjenesten, idet P skulle have haft samleje med hende på sit kontor, mens ægtefællen, B1 var tilbageholdt.

For så vidt angår anmeldelsen om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer viste det sig ved en afhøring hos politiet af B1 og B2, at der alene var tale om løse rygter. Ingen af parterne havde således konkret viden om, at P skulle have været involveret i salg af narkotika. Politimesteren besluttede herefter at indstille efterforskningen under henvisning til, at der ikke var en

Eksempel 1

formodning for, at et kriminelt forhold var begået. Politiklagenævnet var enig heri.

For så vidt angår anmeldelsen om blufærdighedskrænkelser havde B2 under afhøringen hos politiet forklaret, at hun havde kendskab til, at P adskillige år tidligere havde udsat en yngre pige, B3, for blufærdighedskrænkelser. B3 ønskede imidlertid ikke at udtale sig til sagen.

En kvindelig borger, B4, havde endvidere, på opfordring fra B2, indgivet anmeldelse om, at P ca. 15 år tidligere havde givet hende et lift og spurgt hende, om hun "ville sutte på hans lem".

P nægtede sig skyldig. Politimesteren indstillede herefter efterforskningen vedrørende blufærdighedskrænkelserne, begået over for B3 og B4, idet politimesteren lagde til grund, at der ikke var formodning for, at et kriminelt forhold var begået. Politiklagenævnet var enig heri.

For så vidt angår klagen over P's adfærd havde B2 oplyst, at P havde haft samleje med hende på sit kontor, mens hendes ægtefælle B1 var tilbageholdt i en verserende kriminalsag.

P bekræftede, at han havde haft samleje med B2. P oplyste samtidig, at samlejet var frivilligt, og at han også tidligere havde haft seksuelt samkvem med B2.

Politimesteren udtalte i sin afgørelse, at hændelsesforløbet var meget kritisabelt. Politimesteren lagde herved vægt på P's stilling som fremtrædende polititjenestemand og den omstændighed, at samlejet fandt sted, mens B2's ægtefælle B1 sad tilbageholdt i en verserende kriminalsag og havde behov for udgang til en familiefest. Politimesteren fandt, at P burde have indset, at han derved udsatte sig selv for mistanke om, at samlejet kunne have indflydelse på B1's situation. Politimesteren lagde i forbindelse med afgørelsen til grund, at P tidligere havde haft et forhold til B2.

Politiklagenævnet var enig i afgørelsen.

B2 påklagede herefter politimesterens afgørelse vedrørende P's adfærd i tjenesten (samleje på P's kontor) til Rigsadvokaten.

Rigsadvokaten tiltrådte politimesterens afgørelse, idet Rigsadvokaten ligesom politimesteren fandt, at P burde have indset, at han udsatte sig selv for mistanke om, at samlejet kunne have indflydelse på B1's situation. Rigsadvokaten var således enig i, at P havde handlet meget kritisabelt.

P søgte efter sagens afslutning om nedchagering. Ansøgningen blev imødekømt således, at P blev nedchageret til politiassistent. Politimesteren indstillede på den baggrund til Rigspolitiet, at der på baggrund af de ansettelsesmæssige konsekvenser, som sagen allerede havde haft, ikke blev

foretaget yderligere disciplinære skridt. Rigspolitiet fulgte politimesterens indstilling.

Politiklagenævnet i Grønlands delberetning 2014

Politiklagenævnet i Grønland har i 2014 modtaget 13 nye sager, der har fordelt sig på følgende sagskategorier:

Indkomne sager:	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Notitssager	1	0	0	0	2	1	0	0
Adfærdsklager	8	8	6	5	6	6	15	7
Kriminalsager	4	3	8	6	2	9	4	7
17,2-sager	0	1	3	2	1	1	2	2
Færdsessager	0	1	5	1	5	0	0	4
Undersøgelsessager	0	1	1	1	2	2	0	0
Sager i alt	13	14	23	15	18	19	21	20

Nævnet har i årets løb afgjort 15 sager, der fordeler sig således:

Afgjorte sager :	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Notitssager	1	1	0	0	2	1	0	1
Adfærdsklager	8	7	3	9	5	8	15	10
Kriminalsager	5	3	8	5	2	10	18	5
17,2-sager	1	1	2	2	1	1	2	2
Færdsessager	0	2	3	1	5	0	0	5
Undersøgelsessager	0	0	1	1	3	0	0	0
Sager i alt	15	14	17	18	18	20	35	23

Ved årets udløb verserede for nævnet 7 sager, der afventede indstilling til afgørelse fra Politimesteren i Grønland. Af de verserende sager er 2 fra 2012, 1 fra 2013 og resten indgået i 2014.

Politimesterembedets sagsbehandlingstid er således nedbragt betragteligt de seneste år.

I 2014 er klagesagstallet fortsat under gennemsnittet af indkomne sager siden ordningens indførelse i 2000.

Der er ikke i nogen af de 5 afgjorte kriminalsager rejst tiltale mod de i klagerne involverede polititjenestemænd. Således er efterforskningen i alle sager indstillet, idet der ikke har været rimelig formodning for, at kriminelt forhold var begået.

I 1 af de afgjorte adfærdssager, der blev afgjort som notitssag, er der fundet anledning til at beklage en polititjenestemands adfærd, mens der i 6 af de afgjorte sager ikke har været grundlag for hverken kritik eller beklagelse.

Nævnet har været uenig i 2 af indstillinger i adfærdssagerne.

I den ene sag har Nævnet fundet det kritisabelt, at en politiassistent i tjeneste rettede henvendelse af privat karakter via de sociale medier til en mindreårig pige, som han umiddelbart forinden havde været i kontakt med som led i tjenesten. Politimesteren har i afgørelsen udtalt, at forholdet må anses som kritisabelt.

I den anden sag har Nævnet fundet det kritisabelt, at en polititjenestemand på et arkiv i spøg anvendte frække ord overfor en 15 årig pige og i forlængelse heraf udleverede sit visitkort til pigen. Politimesteren har i afgørelsen fundet anledning til at udtale kritik af polititjenestemandens adfærd.

I § 17, stk. 2-sagen om tilskadekomst i politiets varetægt, er der ikke fundet anledning til kritik.

Bortset fra ovennævnte adfærdssag har Nævnet i alle sager været enig med Politimesteren i bevisbedømmelsen og sagernes afgørelse.

Der har i årets løb været afholdt 7 møder i Nævnet til afgørelse af sager.

Nævnet har deltaget i møde med Politimesterembedet i Nuuk i september måned. På mødet orienterede Politimesterembedet generelt om politiets arbejde og organisering, og herudover blev der drøftet aktuelle og generelle problemstillinger i relation til behandling af klagesagerne.

Nævnet har i årets løb haft et meget tilfredsstillende samarbejde med Politimesteren i Grønland og Rigsadvokaten.

Nuuk, den 4. juni 2015

Formand for Politiklagenævnet i Grønland:

Anita Strauss Sørensen

Stikordsregister

Adfærdsklager

- Adfærdsklager 2000.9f, 2000.16f, 2000.51ff, 2001.14f, 2002.13f, 2002.32ff, 2003.14ff, 2004.14ff, 2005.13ff, 2006.13ff, 2009.10f, 2009.13ff, 2011.14ff, 2012.12.ff, 2013.12ff, 2014.12ff
- anden ukorrekt adfærd 2000.51f, 2002.32ff, 2009.18, 2011.16f, 2011.17f, 2011.19, 2012.13f, 2014.12f
 - magtanvendelse 2001.43f, 2002.37f, 2003.14f, 2004.15, 2005.14f, 2006.15f, 2009.14f, 2009.15f, 2011.15, 2011.16, 2011.18f, 2011.19f, 2011.21f, 2012.12f, 2013.13ff, 2014.13ff
 - notissager 2000.16f, 2001.14, 2002.13f, 2012.13f, 2013.15f
 - over for dispositionsklager 2000.43f, 2001.41f, 2013.14f
 - sagens afgørelse 2000.21f, 2000.45, 2001.20f, 2002.18f
 - sprogbrug 2001.44ff, 2001.59f, 2002.33f, 2003.15, 2004.14, 2004.15, 2005.13f, 2006.14f, 2009.13f, 2009.16f, 2013.12, 2013.14f
 - tavshedspligt 2009.13f, 2013.12
 - åbenbart grundløs 2000.52

Anklagemyndighedens opbygning 2002.23ff

- Politimesteren i Grønland 2000.30, 2001.28, 2002.24f
- Rigsadvokaten 2000.30, 2001.28, 2002.24f

Bisidderbeskikkelse

- i adfærdsklagesager 2000.47f, 2001.15, 2002.14f
- i kriminalsager 2000.48ff, 2001.18, 2002.15f

Delberetning fra Politiklagenævnet 2000.63ff, 2001.57ff, 2002.43ff, 2003.24f, 2004.25ff, 2005.22, 2006.24, 2009.33ff, 2009.36f, 2011.33f, 2011.35ff, 2012.24, 2013.22f, 2014.22f

Disciplinærsager 2000.23ff, 2001.22f, 2002.19ff, 2011.26, 2011.28, 2013.20f

Efterforskning

- § 17, stk. 1 2004.16, 2009.33ff, 2009.36f, 2011.27ff, 2012.19ff, 2013.17f
- § 17, stk. 2 2000.10, 2000.17, 2000.22, 2000.36f, 2000.58ff, 2001.15, 2012.22, 2001.21, 2001.51ff, 2002.14f, 2002.39ff, 2003.18f, 2004.18ff, 2005.20f, 2006.21f, 2009.6ff, 2009.26ff, 2011.29ff, 2013.18f
- afgørelsen 2000.32, 2000.45, 2001.30, 2014.18f
- politiklagenævnets anmodning 2000.15, 2000.44f, 2000.53, 2000.63f, 2001.13, 2001.42, 2001.56, 2001.58, 2002.39f

Færdselsloven

- mindre færdselsuheld *2000.57f, 2000.64, 2001.46f, 2001.58f, 2012.18*
- færdselssager *2000.47f, 2002.38f, 2003.17f, 2011.23f, 2012.14f, 2012.18f, 2013.17*
- færdselsuheld *2000.56, 2002.38f, 2003.18, 2009.21f*

Inhabilitet *2000.50*

Initiativsager *2000.44, 2000.62, 2001.49f, 2001.56, 2002.41f, 2004, 16f, 2005.19, 2006.19f*

Klageadgang *2000.20, 2000.32, 2000.39f, 2000.50, 2001.18f, 2001.30, 2001.35f, 2002.15f*

Klageordninger *2000.30ff, 2001.29ff, 2002.24ff*

Kriminalloven

- andre anmeldelser *2000.54, 2000.56, 2001.50f, 2002.34ff, 2011.25f, 2011.26, 2012.17, 2012.20f*
- anmeldelser om vold *2001.48ff, 2001.56, 2001.60f, 2002.34ff, 2004.17, 2011.22f, 2012, 15ff, 2013.17f*
- kriminalsager *2000.10, 2000.17, 2000.22, 2000.45, 2000.54ff, 2001.15, 2001.21, 2001.46ff, 2002.14f, 2002.19f, 2002.26f, 2002.34f, 2003.16, 2004.15ff, 2005.17ff, 2006.18f, 2006.22, 2009.11ff, 2009.18ff, 2011.22f, 2012.14ff, 2013.16ff, 2014.16f*
- kriminalsager ctr. klagesager *2000.44*

Notitssager *2000.52f, 2002.13f, 2011.14f, 2013.15f*

Omgørelsesfrister *2000.40, 2000.50, 2001.37*

Partsbegrebet *2000.39, 2001.35, 2002.26f*

Politiets opbygning *2000.27f, 2001.25f, 2002.22f*

Politiklagenævnet

- kompetenceområde *2000.15f, 2000.44ff, 2001.13f, 2002.12f, 2011.20, 2013.14f*
- nævnets sammensætning *2000.15, 2000.68, 2001.12, 2001.67, 2002.57, 2003.29, 2004.30, 2005.28, 2006.29*
- sagsgangen i klagenævns sag *2000.18f, 2000.20ff, 2001.16f, 2001.19ff, 2002.16ff*

Politiklagenævnsordningen

- begrebet "i tjenesten" *2000.43, 2001.39ff*
- væsentlige elementer *2000.14f, 2001.11f, 2002.10f*

Prioritering af kriminalsager og klagesager *2000.46f*

Rigsadvokatens behandling af klager *2000.41, 2001.37f, 2006.22, 2011.32, 2012.23, 2013.19f, 2014.19ff*

- Statistiske oplysninger 2000.11f, 2000.63, 2001.9, 2001.38, 2001.57, 2002.8f, 2003.9f, 2004.9ff, 2005.9ff, 2006.9ffm, 2009.31f, 2012.8ff, 2013.8ff
- § 17, stk. 2 2000.33ff, 2001.33, 2002.29f, 2003.12, 2004.12, 2005.11, 2006.11, 2009.9ff, 2012.10f, 2013.10
 - adfærdssager 2000.34, 2001.32, 2002.28f, 2003.10f, 2004.11, 2005.10, 2006.10, 2009.10f, 2012.9, 2013.9
 - indkomne sager 2000.33, 2001.31, 2002.27f, 2003.9, 2004.9, 2005.9, 2006.10, 2009.9, 2012.8, 2013.8
 - kriminalsager 2000.34f, 2001.33, 2002.29f, 2003.11f, 2004.12, 2005.11, 2006.11, 2009.9, 2009.11f, 2012.10, 2013.10
 - visitationssager 2000.35ff, 2001.34
- Systemkritik 2000.22, 2001.21
- Tavhedspligt 2003.16, 2005.17, 2011.24f, 2013.12
- Tilbagekaldte sager 2000.46, 2000.51f
- Visitationssager 2001.34, 2002.30f, 2004.22ff
- Vold 2003.17, 2004.17f, 2013.17f

Sagsregister

Rigsadvokatens j.nr.

RA-2015-360-0078

Politimesteren i Grønlands j.nr.

55PM-00173-00009-12

55PM-00173-00010-12

55PM-00173-00003-13

55PM-00173-00007-13

55PM-00173-00001-14

55PM-00173-00004-14

55PM-00174-00001-14

55PM-00174-00003-14

55PM-00175-00001-14

Bilag

Bilag 1

Politiklagenævnet i Grønlands medlemmer pr. 19. marts 2014

Politiklagenævnet i Grønland
Fjeldvej 16
Postboks 59
3900 Nuuk

Formand:
Advokat Anita Strauss Sørensen
Advokat Jens Paulsen (suppleant)

Lægmænd og suppleanter herfor:
Bjarke Egede
Nikoline Ziemer (suppleant)

Johanne Olsen
Nitta Lyberth (suppleant)

Rigsadvokaten

Frederiksholms Kanal 16
1220 København K

Telefon 72 68 90 00

